

# **STEAn 2026 avustusleikkausten vaikutukset järjestöille**

# SOSTEn kysely avustusehdotuksen sisältämien leikkausten vaikutuksista

- Kaikille järjestöille, joille ehdotettiin STEA-avustusta vuodelle 2026, lisäksi niille vuonna 2025 avustusta saaneille jotka saivat nollaehdotuksen vuodelle 2026 (yhteensä 699 järjestöä)
- Vastausaika 15.12.2025 – 16.1.2026
- Vastanneita yhteensä 323 järjestöä (46 %)
  - 45 % valtakunnallisesti toimivia ja 55 % alueellisesti/paikallisesti toimivia järjestöjä
  - 25 %:lla vastaajista (79 järjestöä) STEA-avustusleikkauksia vuoden 2025 avustustasoon nähden

# STEA-avustusleikkaukset 2026

- Kyselyyn vastanneilla järjestöillä avustusleikkauksia yhteensä 8,7 miljoonaa euroa
  - Leikkauksia Ay-avustukseen 5 prosentilla (yhteensä 0,8 miljoonaa euroa)
  - Leikkauksia Ak-avustukseen 19 prosentilla (yhteensä 6,8 miljoonaa euroa)
  - Leikkauksia C-avustukseen 3 prosentilla (yhteensä 1,1 miljoonaa euroa)
- STEA kävi neuvotteluja tulevasta avustusesityksestä 24 prosentin kanssa leikkauksia saaneista järjestöistä

# STEA- avustus- leikkausten perusteet

Peruste	% järjestöistä, joilla leikkauksia
Heikko tuloksellisuusarvio	23
Toimintojen päällekkäisyydet muiden toimijoiden kanssa	9
Toimialan avustusten kokonaisavustusmäärä suhteessa jaettavissa olevaan avustusmäärään	9
Toiminta osittain sisällöltään rinnakkaista julkisen sektorin toimintojen kanssa	8
Hallinnolliset kulut	3
Avustusten käytön valvonnasta saadut havainnot	-
Muu	74

# Muita perusteita STEA-avustusleikkauksille

- Ei tietoa, ei perusteluja (6 järjestöä)
- Siirtyvät avustukset
- Varallisuus, tulot, kulujen väheneminen
- Koordinaatio- ja verkostoavustusten sekä vaikuttamistyön rahoituksen vähentäminen
- Määräaikaisten avustusten/erien/korotusten päättyminen
- Ministeri(ö)n poliittinen päätös/linjaus

# Arviot STEA-avustusten leikkausten kohdistumisesta oikein

- Ovatko järjestön STEA-avustusten leikkaukset kohdistuneet oikein
  - 71 % ei, 29 % kyllä
  - Esimerkkisarvioita, miksi leikkaukset eivät ole kohdistuneet oikein:
    - Ei ole ilmoitettu mitään perusteluja tai keskusteltu ennakkoon
    - Ei päällekkäistä/rinnakkaista toimintaa, ainoa toimija alueellaan
    - Hyvät tuloksellisuusarviot, hyvä vaikuttavuus
    - Kohdistuneet asiakasrajapintaan, josta ei olisi pitänyt leikata
    - Varakkuuskriteerin tulkinnanvaraisuus

# Leikkausten vaikutuksia kyselyyn vastanneissa järjestöissä

- Leikkausten seurauksia niitä saaneille järjestöille:
  - 32 prosentilla henkilöstön irtisanomisia
  - 10 prosentilla henkilöstön lomautuksia
  - 36 prosentilla määräaikaisten työsuhteiden lopettamisia
  - 31 prosentilla joidenkin toimintamuotojen lopettamisia
    - esim. vertais- ja ryhmätoiminta, kohtaamispaikka, kerho- ja virkistystoiminta, vapaaehtoistoiminnan koulutus ja koordinaatio, digipalvelu, painettu lehti
  - 53 prosentilla joidenkin toimintamuotojen toteuttamista supistetummin
    - esim. aukioloaikoja ja yleisötilaisuuksia, asiakkaiden/kohderyhmien kasvokkain kohtaamisia, koulutusta, neuvontaa, palveluohjausta, virkistystoimintaa, edunvalvontaa ja vaikuttamista, yhteistyötä eri tahojen kanssa

# Leikkausten muita vaikutuksia

Esimerkkejä avustusleikkausten muista seurauksista

- Eläköitymisten vuoksi vapautuvia tehtäviä jätetään täyttämättä
- Henkilöstön työaikojen supistamisia
- Toimitiloja koskevat säästöt
- Toimintarahoituksen hakeminen eri tahoilta, varainhankinta
- Osallistujamaksujen korotukset

# Leikkausten vaikutuksia järjestöjen jäsenille ja kohderyhmille

- Laaja kirjo järjestöjen tarjoaman avun ja tuen muotoja erilaisille ihmisryhmille supistumassa tai loppumassa
- Järjestöt usein ainoita tahoja, joilla on tarjota kohderyhmälleen toiminta- ja tukimuotoja sekä niiden vaatimaa asiantuntemusta; avun ja tuen tarpeisiin (usein lisääntyneisiin) ei kyetä vastaamaan riittävästi supistunein resurssein
- Kun haastavissa elämäntilanteissa olevien ihmisten järjestöiltä saama tuki vähenee heidän tilanteensa hyvin todennäköisesti heikentyvät entisestään
- Tuki paikallistoiminnalle ja jäsenyhdistyksille vaarantuu ja aiemmin maksuttomista jäsenpalveluista joudutaan perimään maksua; myös mahdollisuudet vapaaehtoistoiminnan koulutukseen ja koordinaatioon heikkenevät
- Leikkaukset vievät mahdollisuuksia kehittää ihmisten tarvitsemia toiminta-, tuki- ja palvelumuotoja



## Kyselyn edustavuustarkasteluja

# Edustavuus: kyselyyn vastanneet järjestöluokittain

Järjestöluokka	Kaikki Vastanneet	
	%	%
Aistivammajärjestöt	4,1	4,6
Asukasyhdistykset	0,1	-
Eläkeläisjärjestöt	1,0	0,9
Ensi- ja turvakoti	3,9	5,0
Hyvinvoinnin ja kuntoutuksen kehittämisyjärjestöt	0,3	0,3
Iho-, allergia- ja hengitysjärjestöt	1,0	1,5
Ikäntyneiden asumis- ja palvelujärjestöt	2,7	3,1
Invalidijärjestöt	1,3	2,2
Järjestöjen yhteisjärjestöt	4,7	5,3
Kansanterveysjärjestöt	2,3	2,8
Kehitysvammajärjestöt	2,3	1,9
Kriminaaliryöstöjärjestöt	1,0	0,3
Lapsi- ja perhetyön yleisjärjestöt	2,6	2,8
Lasten lomajärjestöt	0,7	0,9
Lomajärjestöt	0,9	1,2
Mielenterveysjärjestöt	13,4	9,6
Mielenterveystyön omaisjärjestöt	1,7	1,2
Monialajjärjestöt	5,2	4,0
Monimuotoisten perheiden järjestöt	1,3	1,2
Muut ikäntyneiden toiminnalliset järjestöt	2,3	1,5
Muut lapsi- ja perhetyön järjestöt	1,6	1,5
Muut sairausjärjestöt	2,0	2,8
Muut sosiaalisen hyvinvoinnin järjestöt	2,3	2,5
Muut yleisen terveyden ja hyvinvoinnin järjestöt	1,1	0,9
Neurologisten sairauksien järjestöt	5,2	3,4
Nuorisolan toiminnalliset järjestöt	3,6	3,1
Nuorisoasumisen järjestöt	2,1	3,1
Omais- ja läheishoitajien järjestöt	4,6	5,6
Oppimisvaikeusjärjestöt	0,6	0,9
Pelastusalan vapaaehtoisjärjestöt	0,7	0,6
Päihde- ja riippuvuusjärjestöt	7,0	8,4
Sijaishuollon järjestöt	1,6	1,5
Syöpäjärjestöt	2,0	2,5
Taloustaidon ja aineellisen avun järjestöt	2,1	2,8
Tuki- ja liikuntaelinjärjestöt	1,1	1,5
Työllisyyden edistämisen järjestöt	0,9	0,6
Työttömien järjestöt	1,3	0,9
Veteraanijärjestöt	0,4	0,9
Vähemmistöryhmien järjestöt	7,0	5,9
N	699	323

# Edustavuus: kyselyyn vastanneet myönnettyjen STEA-avustusten määrän mukaan

Ehdotettu avustusmäärä 2026	Kaikki	Vastanneet
	%	%
Alle 100 000 euroa	20	21
100 000 - 149 999 euroa	16	14
150 000 - 249 999 euroa	20	18
250 000 - 499 999 euroa	23	21
500 000 euroa tai enemmän	21	26
<b>n</b>	<b>699</b>	<b>323</b>